

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

3	3	5	2
---	---	---	---

Exam. Code :

0	4	0	2
---	---	---	---

Master of Arts (Sociology) 2nd Semester
(2053)

POSITIVISTIC SOCIOLOGICAL THEORIES

(In all Mediums)

Paper-SOC-R-425

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, including Q. No. **I** which is compulsory and selecting **one** question from each unit.

I. Attempt **all** the following in **30-35** words each :

- (i) Hierarchy of Sciences.
- (ii) Social fact.
- (iii) What is functionalism ?
- (iv) Neo-functionalism.
- (v) Grand theory.
- (vi) Dysfunction.
- (vii) Repressive State Apparatus.
- (viii) Mythemes.
- (ix) Command class and obey class.
- (x) Randall Collins.

10×2=20

UNIT-I

- II. What is Positivism ? Discuss August Comte's views on Positivism. 15
- III. Critically evaluate Malinowski's theory of functionalism. 15

UNIT-II

- IV. What are salient features of functional analysis of Robert K. Merton ? 15
- V. Critically evaluate AGIL system of Parsons. 15

UNIT-III

- VI. What is structuralism ? Discuss Levi Strauss's theory of structuralism. 15
- VII. What is structuration ? Discuss Anthony Giddens' views on structuration. 15

UNIT-IV

- VIII. What is conflict theory ? Discuss Randall Collins' theory of conflict. 15
- IX. Discuss similarities and differences in views on conflict of Karl Marx and Ralf Dahrendorf. 15

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- कुल पाँच प्रश्न कीजिए, साथ ही प्रश्न नं. I जो कि अनिवार्य है और प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का चयन करें।

I. निम्नलिखित सभी प्रश्नों को 30-35 शब्दों में लिखिए :

- (i) विज्ञान का पदानुक्रम।
- (ii) सामाजिक तथ्य।
- (iii) प्रकार्यवाद क्या है ?
- (iv) नव-कार्यात्मकता।
- (v) श्रेष्ठ सिद्धांत।
- (vi) शिथिलता।
- (vii) दमनकारी राज्य समीक्षोपकरण।
- (viii) Mythemes।
- (ix) आदेश श्रेणी और आज्ञा श्रेणी।
- (x) रैंडल कॉलिन्स।

10×2=20

ਯੂਨਿਟ-1

- II. ਸਕਾਰਾਤਮਕਵਾਦ ਕੀ ਹੈ ? ਸਕਾਰਾਤਮਕਵਾਦ ਪਰ ਆਗਸਟ ਕਾਮਟੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। 15
- III. ਮਲਿਨਾਵਾਸਕੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰਵਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾ ਸਮਾਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੂਲਾਂਕਨ ਕੀਜ਼ਿਏ। 15

ਯੂਨਿਟ-2

- IV. ਰਾਬਰਟ ਦੇ ਮਰਟਨ ਦੇ ਕਾਰਵਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਮੁਖ਼ਯ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਏ ਕੀ ਹੈ ? 15
- V. ਪਾਰਸਨਸ ਕੀ AGIL ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਾ ਸਮਾਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੂਲਾਂਕਨ ਕਰੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-3

- VI. ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਕੀ ਹੈ ? ਲੇਵੀ ਸਟ੍ਰਾਸ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। 15
- VII. ਸੰਰਚਨਾ ਕੀ ਹੈ ? ਸੰਰਚਨਾ ਪਰ ਏਥਨੀ ਗਿਡੇਂਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। 15

ਯੂਨਿਟ-4

- VIII. ਸੰਘਰਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹੈ ? ਰੈਂਡਲ ਕੋਲਿਨਸ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
- IX. ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਆਰ ਰਾਲਫ਼ ਡਾਹਰੇਨਡਾਓਫ਼ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਊਨਕੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਮੇਂ ਸਮਾਨਤਾ ਆਰ ਅੰਤਰ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ I ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

- I. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ 30-35 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋ :
- ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਦਰਜਾਬੰਦੀ।
 - ਸਮਾਜਿਕ ਤੱਥ।
 - ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਕੀ ਹੈ ?
 - ਨਵ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ।

- (v) ਮਹਾਨ ਸਿਧਾਂਤ।
- (vi) ਸ਼ਿਥਲਤਾ।
- (vii) ਦਮਨਕਾਰੀ ਰਾਜ ਉਪਕਰਨ।
- (viii) ਕਲਿਪਤ ਕਥਾ (Mythemes)
- (ix) ਆਦੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਪਾਲਣ ਸ਼੍ਰੇਣੀ।
- (x) ਰੈਂਡਲ ਕੋਲਿਨਸ।

10×2=20

ਯੂਨਿਟ-I

- II. ਸਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਕੀ ਹੈ ? ਸਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਬਾਰੇ ਕੌਮਟੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
- III. ਮਾਲੀਨੋਵਸਕੀ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-II

- IV. ਰੌਬਰਟ ਕੇ. ਮਰਟਨ ਦੇ ਕਾਰਜਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ? 15
- V. ਪਾਰਸਨ ਦੀ AGIL ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-III

- VI. ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਕੀ ਹੈ ? ਲੇਵੀ ਸਟ੍ਰਾਸ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
- VII. ਸੰਰਚਨਾ ਕੀ ਹੈ ? ਸੰਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਐਂਥਨੀ ਗਿਡਨਜ਼ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-IV

- VIII. ਸੰਘਰਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹੈ ? ਰੈਂਡਲ ਕੋਲਿਨਜ਼ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
- IX. ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਅਤੇ ਰਾਲਫ਼ ਡੈਹਰਨਡੋਰਫ਼ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15